

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (nr. 20 din 8.02.2023)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege specificat în titlu, în conformitate cu prevederile art. 54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996, și ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele considerații.

I. Aspecte de ordin general și procedural

1. Proiectul legii a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, fapt ce corespunde art. 73 din Constituție și prevederilor art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Conform notei informative, proiectul de lege propus spre examinare, a fost elaborat în scopul introducerii răspunderii penale pentru chemările publice la lichidarea statului Republica Moldova și permiterea aplicării interceptării și înregistrării comunicărilor în cazul săvârșirii infracțiunii respective.

3. Prin natura reglementării, proiectul de lege se înscrie în categoria legilor organice, iar domeniul de reglementare ține de atribuțiile de bază ale Parlamentului, fiind astfel incidente prevederile articolelor 66 și 72 din Constituția Republicii Moldova.

4. Cu referire la procedura de înaintare a proiectului de lege spre examinare în Parlament, atenționăm asupra necesității respectării prevederi de la art. 32 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, potrivit căreia, proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, se transmite spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate, precum și reprezentanților societății civile, care întocmesc și prezintă autorului proiectului avizele la proiect.

II. Obiecții de ordin conceptual

1. La Art. I.

Obiectul juridic al infracțiunii propuse prin proiectul supus avizării este identic cu cel prevăzut în art. 341 din Codul penal și îl constituie relațiile sociale ale căror formare, desfășurare și dezvoltare normală depind de existența,

exercitarea și realizarea puterii de stat a Republicii Moldova, putere care, potrivit art. 2 din Constituție, aparține poporului, ca deținător suveran al acesteia.

Observăm că legiuitorul incriminează fapta de chemare la răsturnarea sau schimbarea prin violență a orânduirii constituționale. Din conținutul normelor cuprinse în Constituție, Republica Moldova este un stat suveran, independent, unitar, indivizibil, de drept, democratic, forma de guvernământ fiind republică. În acest sens, prin incriminarea faptei de chemare la răsturnarea orânduirii constituționale ori la violarea integrității teritoriale a Republicii Moldova, Codul penal apără independența, suveranitatea, integritatea teritorială, frontierele inalienabile ale statului, siguranța cetățenilor. Prin urmare, considerăm că legislația în vigoare conține și incriminează fapta propusă în proiectul supus avizării. Orânduirea constituțională constituie un sistem de garanții normative, organizaționale și instituționale care formează statul, iar chemările la răsturnarea orânduirii constituționale pot fi echivalate cu chemările la lichidarea statului.

2. La **Art. II.**

Potrivit prevederii de la art. 63 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, dacă se modifică un singur articol sau punct dintr-un singur act normativ, în denumirea actului de modificare se face referire expresă la articolul sau punctul modificat și la actul normativ respectiv.

3. La **Art. III.**

Nu este clar sensul alineatului (2) dat fiind faptul că Guvernul nu are acte normative în domeniul penal, art. 72 alin. (3) lit. n) din Constituția Republicii Moldova statuând expres că infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora se reglementează prin lege organică.

4. Proiectul de lege conține erori redacționale, care urmează a fi eliminate, inclusiv substituirea în titlul și alineatul (1) al art. 341¹ a cuvântului „statutului” cu cuvântul „statului”.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală

Ex. lu. Cojocaru,
tel.: 577